

ᾠ Παναγὰ καθολικὴ καὶ Παναγὰ ᾠλοῦσα,
τὴν κόρη, ὅπου ἀγαπῶ, νὰ μοῦ τὴν βλοῦσα
ῥδ.
Ἄλλος παπᾶς τὴν βλογάει καὶ ἄλλος ἄντρας τὴν παίρνει
ελοπν. Καὶ ἄνευ ἀντικ.: Ἡύλοήσανε ᾠ τοῦ δεῖνα Ἄνδρ.
τὰ βλοήσανε ᾠ τὴν ἐκκλησὰ Σκῦρ. Οὐλ' ᾠ τοῦ πουνδάρ'
τὰ νὰ βλουγήσιν Λέσβ. β) Ὑπανδρεύω, νυμφεύω Νί-
ρ.: Ἄσμ.
Μάννα, γιατί δὲ μ' εὐλοῖς, γιατί δὲ μὲ παντρεύεις;
καὶ ἀμτβ. ἐνεργ. καὶ μέσ. νυμφεύομαι πόλλαχ.: Τὴν βλο-
γήκε τὴ δεῖνα πόλλαχ. Τὴ βλόησι τὴ δεῖνα Εὐβ. (Στρό-
ν.) || Ἄσμ.
Ἀσπρη μου διαμαντόπετρα ᾠ τῆς Βλαχιάς τὰ μέρη,
χαρά του ποῦ σὲ βλοηθῇ καὶ ὅπου σὲ κάνει ταίρι
Νίσυρ.

Τὸ προξενεῖο μοῦ φέρανε γυναῖκα γὰ νὰ πάρω
καλλὰ ἦτανε, μάθια μου, νὰ βλοηθῶ τὸ Χάρω
Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Σαχλίκ. Στίχ. 419 - 420 (ἐκδ.
GWagner σ. 94) «κι ἀφοῦ γνωστοῦν οἱ ἄτυχες καὶ ἀπὴν φα-
νερωθοῦσιν, τότε γυρεύουν ἀφορμὴν νὰ τοὺς εὐλογη-
θοῦσιν». 5) Ἀρχίζω (εἰς τὴν γένεσιν τῆς σημασίας
συνετέλεσεν ἡ συνήθης φρ. βάζω βλογητὸ = ἀρχίζω,
δι' ἣν ἰδ. βλογητὸς 2 β) Εὐβ. (Ἀκρ.) Ἡπ.: Παροιμ.
φρ. Νὰ νογᾶς καὶ νὰ βλογᾶς (νὰ νοῆς, ἦτοι νὰ σκεφθῇς
πρῶτον καλῶς ὅ,τι μέλλεις νὰ ἐπιχειρήσης καὶ ἔπειτα νὰ
ἀρχίσῃς) Ἡπ. || Παροιμ. Κάποιον παντρεύαν καὶ ἰκεῖνους
ἔλυ, βλουγαῖ καὶ ἔρχουμι (ἐπὶ τοῦ ραθύμου καὶ εἰς σοβα-
ρωτάτην ὑπόθεσιν) Ἀκρ. 6) Κατὰ γ' ἐν. πρόσ. ὑπάρ-
χει, εὐρίσκεται, ὑφίσταται Ζάκ. Κεφαλλ. Κέρκ. (Ἀργυ-
ράδ.) Πελοπν. (Αἰγ. Ἀρκαδ. Δημοτσίαν. Καλάβρυτ. Κο-
ρινθ. Κόκκιν. Μεσσ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.
— Γ' Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,250 — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Δη-
μητρ.: Δὲ βλογάει ἄνθρωπος — ψυχὴ γεννημένη — λεπτὸ
κττ. Κεφαλλ. Δὲ βλογάει πούλλι πονθενὰ Τρίκκ. Δὲ βλο-
γάει τέτοιο πρᾶμα ᾠ τὸ παζάρι Αἰγ. Βλουγάει λιμόν' νὰ μ'
δώξ' γὰ γιαιτρικό; — Βλουγάει καὶ παραβλουγάει, νὰ σὶ
δώκουν Αἰτωλ. || Ἄσμ.

Ἐδῶ νερὸ δὲ βρίσκεται καὶ βρύσι δὲ βλογάει
Πελοπν.
Ἰκεῖ κλαράκι δὲ βλουγάει γὰ ν' ἀπουσκιώσ' ἡ κόρη
Αἰτωλ.

Μετοχ. Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἔχων εὐλογίαν ἢ ὁ
ἄξιος εὐλογίας (ἢ σημ. ὁρμηθεῖσα ἐκ τῆς εὐφημητικῆς
χρήσεως πρὸς ἀποφυγὴν λέξεως κακοσημάντου προσέλαβε
γενικωτέραν χρῆσιν λεγομένη καὶ ἀντὶ τοῦ ἁμοιρος, ἄτυ-
χος, καημένος κττ.) κοιν.: Εὐλογημένο ἀντρώγνυο — σπῖτι
κττ. Ὡς καλὴ καὶ εὐλογημένη! (τύχη ἀγαθῇ!) Ὁ βλογη-
μένος, δὲν καθόταν ἥσυχος, τί ἤθελε ν' ἀνακατεντῇ σὲ τέ-
τοιες βρωμοδοουλιές καὶ νὰ βρίσκεται τώρα ᾠ τῇ φυλακῇ!
πόλλαχ. Βλοημένο μονάρι — παιδί κττ. Μέγαρ. Βλοημένο
πρᾶμα (ἐπὶ ζῶον μὴ δυστρόπου) Κορινθ. Βλοημένον
πρᾶμα (τὸ εὐκόλως ἀμελγόμενον) Αἰτωλ. || Φρ. Καλὸ
καὶ βλογημένο (ἐπὶ ὄνειρου) πόλλαχ. β) Εὐτυχισμένος
πόλλαχ.: Βλοημένα χρόνια. 2) Νόμιμος σύζυγος Εὐβ.
(Ἀκρ.): Τ'ν ἔχ' βλοημένη.

Β) Οὐσ. 1) Θηλ., ἡ δοξολογία (διότι εὐθὺς μετ' αὐ-
τὴν ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς «εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πα-
τρὸς κτλ.» καὶ ἀρχίζει ἡ λειτουργία) Ρόδ.: Ἐσήμανεν ἡ
βλοημένη. 2) Θηλ., μοναχὴ Παξ. Συνών. καλογραῖα.

3) Θηλ., ἡ νόσος εὐλογία Ζάκ. Ἰκαρ. Καπ. (Ἀνακ.)
Κωνπλ. Μύκ. Παξ. Πελοπν. (Σουδεν.) κ. ἄ.: Σαράντα μέ-
ρες εἶχε τὸ παιδί τὴ βλοημένη Σουδεν. Συνών. ἰδ. ἐν λ.

βλογὰ 9. 4) Οὐδ., ἡ νόσος ἐπιληψία Ρόδ. (Ἀπολακ.)

5) Οὐδ., ἡ νόσος ἐρυσίπελας Σάμ. 6) Οὐδ., ἀπό-
στημα ὑπὸ τὴν μασχάλην τῶν πανωλοβλήτων σημαῖνον
ἱασιν καὶ ἀνοσίαν Θράκ. (Αἰν.) Ρόδ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Εὐλοημένη καὶ ὡς τοπων. Κύπρ.

* βλόμιθας ὁ, βλόμ'θας Σκῦρ. βλούμ'θας Σκῦρ.
Ἀγνώστου ἐτύμου.

Βαθὺ χάσμα ἐντὸς τῆς θαλάσσης: Ἐπεσε μέσ' ᾠ τὸ
βλόμ'θα τσαὶ πνίη.

βλούξα ἡ, Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ.)

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ φλέγμα τὸ ὁποῖον ἀποχρέμπτεται ὁ βήχων.

βλουξιστέρα ἡ, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. * βλουξίζω < βλουξῶ.

Ἀντλία τῶν παιδῶν ἐκ καλάμου δι' ἧς ἀναρροφῶντες
ὕδωρ ἐκτοξεύουν κατ' ἄλλων.

βλουξῶ Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βλούξα.

Ἀποχρέμπτομαι.

βλυσίδι τό, Δαρδαν. Ἡπ. (Τσαμαντ.) Θράκ. Ἰων.
(Κρήν.) Κεφαλλ. Κορσ. Μακεδ. (Καστορ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.
Βούρβουρ. Γέρμ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Οἶν. Τριφυλ.) Στερελλ.
(Μεσολόγγ.) Τσακων. κ. ἄ. — Αἰασκαράτ. Ποιήμ. 148
ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 58 — Λεξ. Δεξ. Αἰν. Λάουνδ.
Βυζ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημοτρε. βλυσίδ' Ἡπ.
(Ἀρτ. Δρόβιαν. Ζαγόρ. Ἰωάνν.) Μακεδ. (Βλάστ. Κατα-
φύγ. Καστορ. Σέρρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. βλεσίδι Πε-
λοπν. (Κίτ. Μάν.)

Κατὰ ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 38 (1936) 6 ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ.
βλύσις κατὰ τύπον ὑποκορ., κατὰ ΒΦάβην ἐν Λεξικογρ.
Ἀρχ. 5 (1918/20) 179 κέξ. ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βλησίδιον.

1) Θησαυρὸς κεκρυμμένος ἐν τῇ γῇ ἢ ἀλλαχοῦ Ἡπ.
(Ἀρτ. Δρόβιαν. Ζαγόρ. Τσαμαντ. Θράκ. Μακεδ. (Βλάστ.
Καταφύγ. Καστορ. Σέρρ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Τσακων. κ. ἄ.
— Λεξ. Λάουνδ. Βυζ. Μπριγκ.: Ἄσμ.

Ἀνάθεμα τὸν Ντζοροτᾶν ὅπ' ἦδρε τὸ βλυσίδι

καὶ τό ᾠκε τοῦ βασιλεῶ καὶ πῆρε τὸ Μισοῖρι

Πελοπν. Συνών. βίος 7. β) Ἐν γένει θησαυρὸς, πλού-
τος Ἡπ. Μακεδ. (Καστορ.) κ. ἄ.: Φρ. Νὰ γέν'ς βλυσίδ'!
(νὰ εὐτυχῇς!) Ἡπ. || Ἄσμ.

Δὲ θέλει γλόν τοῦ βασιλεῶ, δὲ θέλει γλόν τοῦ ρῆγα,
μόν' θέλει γλόν τοῦ καπετάν' πῶχει πολὺ βλυσίδι

Καστορ. γ) Χρυσὸς Ἡπ.: Ἄσμ.

Θέ μου, νὰ γίνῃ βασιλεῶς, θέ μου, νὰ γίνῃ ρῆγας,
νὰ γίνῃ καὶ ἀρχοντόπουλλο μ' ἐννεὰ λογῶ βλυσίδι.

2) Συνεκδ. τόπος εὐφορος, τόπος πλούσιος (ὅπου δηλ.
δύναται τις ν' ἀνεύρῃ τρόπον τινὰ θησαυρὸν) Ἡπ. (Ἰωάνν.)
Στερελλ. (Αἰτωλ.): Πάει κατὰ τὴ Βλαχιά ποῦ εἶνι βλυσίδ'
Ἰωάνν. Τοῦτον τοῦ μαναστήρ' νὰ βονλά ἦταν βλυσίδ' Αἰ-
τωλ. 3) Νόμισμα συνήθως χρυσοῦν προσφερόμενον εἰς
τὴν νύμφην Μακεδ. (Καταφύγ.) Ἡ σημ. καὶ ἐν κώδικι
τοῦ 17ου αἰῶνος. Πβ. ΠΠαπαγεωργ. ἐν Byz. Zeit. 3
(1894) 284 Πβ. καὶ ΙΒισβίτς. ἐν Ἐπετ. Ἀρχ. Δικαίου 1,
47 - 48.

4) Κέρδος, εἰσόδημα Ἡπ. (Δρόβιαν. κ. ἄ.) Ἰων. (Κρήν.)
Κεφαλλ. Κορσ. κ. ἄ. — Αἰασκαράτ. ἐνθ' ἄν.: Ποιήμ.

Κι ὁποιος γὰ ἀγάπη τοῦ Ὑψίστου | δὲν ἔτρωε παρὰ ξίδι,
τὸ λάδι ποῦ ἐστερήθηκε | τό ᾠβαλε ᾠ τὸ βλυσίδι

Αἰασκαράτ. ἐνθ' ἄν. 5) Ἀφθονία, πλῆθος (ἡ λ. κατη-

γορείται ἐπὶ πραγμάτων ἐν ἐννοίᾳ περιεκτικῇ, ἡ δὲ σημασία αὕτη κατ' ἐπίδρασιν τῶν εἰς -ιδι ὀνομάτων, περὶ ὧν ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν 'Επιστ. 'Επετ. Πανεπ. 13(1916/17) 168 - 9) Δαρδαν. Θράκ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Βούρβουρ. Γέριμ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Οἶν. Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. — Γ' Βλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Αἰν.: Οἱ ἐλαῖες εἶναι χάμου βλυσίδι Γέριμ. Βοήκε βλυσίδι θησανρὸ Οἶν. Βλυσίδι τὸ γέννημα - τὸ λάδι κττ. Βούρβουρ. Εἶναι οἱ ψεῖρες βλυσίδι ἀπάνου του Κίτ. Μάν. Τοῦ γένν'μα πάει βλυσίδ' Αἰτωλ. Κεῖ ποῦ πετοῦσε ἡ πεταλούδα φύτρωνε τὸ χαμόμηλο βλυσίδι Γ' Βλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || * Ἄσμ.

Πόλεμος βαρὺς ἐγένη, | ἐσκοτώθηκε βλυσίδι

'Αρκαδ. Συνών. βίος 8, *βλυσούρι. 6) 'Επιρρηματ. ἐν πλησμονῇ ἀφθόνως Πελοπν. (Μάν. Μεσσ.) κ. ἄ.: Τὰ 'χει βλυσίδι, λάδι, τυρσά, ἀπ' οὐλα Μεσσ. 6) Τὸ ἔργον τοῦ ἐργολαβικῶς ἀναλαμβάνοντος τὴν μεταπώλησιν ἰχθύων ἰχθυοτροφείου (ἡ σημασία πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀποκομιζομένου μεγάλου κέρδους) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) 7) 'Η χρηματικὴ ἐγγύησις ἡ παρεχομένη εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἰχθυοτροφείου ὑπὸ τοῦ προαγοράζοντος τὴν ἰχθυοπαραγωγὴν ἐμπόρου (ἡ σημ. κατὰ συνεκδ.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βλυσίδι *Ηπ. Σίφν. Βλυσίδ' Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ.) Βλυσίδα Μακεδ. (Πελεκᾶν.) 'Αβλυσίδι Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Γλυσίδα Πάρ.

βλυσιδιάρης ὁ, Στερελλ. (Μεσολόγγ.) Πληθ. βλυσιδιάραιοι Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βλυσίδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

'Ο προαγοράζων ἡ ἀναλαμβάνων ἐργολαβικῶς τὴν πώλησιν ἰχθύων ἰχθυοτροφείου.

* **βλυσούρι** τό, φλυσούρ' Στερελλ. ('Ακαρν.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βλύσις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρι.

Βλυσίδι 5, ὁ ἰδ.: Φλυσούρ' κόσμους ἦταν σήμερα.

* **βλυσουριάζω**, φλυσουριάζου Στερελλ. ('Ακαρν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βλυσούρι.

Βρίθω: Φλυσούριας' οὐ δέντρον ἀπὸ μυρμηγκία.

βλυτούρα ἡ, Εὐβ. (Κύμ.)

Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βλυτός < βλύω ἀρχ. καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα.

*Υδωρ πολὺ εἰς κοίλωμα γῆς.

βλυτουριάζω Εὐβ. (Κύμ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βλυτούρα.

Μένω ἀκίνητος, στάσιμος, ἐπὶ ὕδατος.

βλωμος ὁ, Ρόδ.

'Εκ τοῦ μεταγν. οὐσ. βλωμός.

*'Οση ποσότης τροφῆς ἐφάπαξ χωρεῖ εἰς τὸ στόμα: Γνωμ. Μεγάλο βλωμο φάγε καὶ μεγάλο λόγο μὴν πῆς. Συνών. μπουκξά, χαψξά.

βοάζω Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Χαλδ.) κ. ἄ. βουάζω Κύθηρ. βουάζου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βοή, δι' ὃ ἰδ. βουή. 'Η λ. καὶ παρὰ τῷ Μ'Ετυμολ. 325, 37 καὶ 441, 10.

1) Παράγω ἤχον, βοῶ ἐνθ' ἄν.: Βουάζει ἡ θάλασσα - ὁ τόπος κττ. Κίτ. Κύθηρ. Βουάζουσι τ' ἀφτία μου Κίτ. Τὸ σπέλιον τ' ἀπέσ' ἐβόαξεν (ἀντήχησε τὸ ἔνδον τοῦ σπηλαίου) Χαλδ. || * Ἄσμ.

*'Ολημερίς μαλώνουνε καὶ ὁ πόλεμος δὲ βδάζει

καὶ τὰ βουνὰ ταράζονται κ' ἡ θάλασσα βοάζει.

(βδάζει = εὐδιάζει, μεταφ. παύει) Μάν. Συνών. ἀντιβογγῶ, ἀντιβοτίζω, ἀντιβροντῶ 1, ἀχῶ, βουτίζω.

2) Οἶονεῖ ὡς διὰ βοῆς προτρέπω, παρορμῶ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Τὸν ἐβούαζε τὸ αἷμα τοῦ κ' ἐδδάη κ' ἐσκοτώθη. Ζε βουάζει τὸ αἷμα ζου γὰ φάγης ξύλο (ζε = σέ, ζου = σου).

βοανειτός ὁ, ἀμάρτ. βουγανειτός Πόντ. (Οἶν.)

'Εκ τοῦ ρ. βοανίζω.

Βοή, θύρυβος.

βοανίζω Πόντ. ('Αμισ.) βουγανίζω Πόντ. ('Αμισ. Οἶν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βοή, δι' ὃ ἰδ. βουή, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ανίζω, περὶ ἧς ἰδ. *Ανθ' Παπαδόπ. ἐν 'Αρχ. Πόντ. 12 (1946) 59 κέξ.

1) Κραυγάζω 'Αμισ.: Κλαίει, βοανίζει, χουλίξει. 2) Βοῶ 'Αμισ. Οἶν.

βοάνισμα τό, ἀμάρτ. βουγάνισμα Πόντ. (Οἶν.)

'Εκ τοῦ ρ. βοανίζω.

Κραυγή: Πολλὰ ἐπόννησεν ἡ καρδιά 'τες ἀσ' σὰ κλαψίματα καὶ τὰ βουγανίσματα (ἐκ παραδ.)

βογάρισμα τό, ὡς ναυτικὸς ὄρ. πολλαχ.

'Εκ τοῦ ρ. βογάρω.

*'Ο ἄνευ διακοπῆς κατ' εὐθείαν πλοῦς.

βογάρω, ὡς ναυτικὸς ὄρ. πολλαχ.

'Εκ τοῦ 'Ιταλ. *vogare* = κωπηλατῶ, πλέω δι' οὐρίου ἀνέμου. Πβ. O'Hesseling, Mots maritimes 16.

1) Πλέω κατ' εὐθείαν καὶ ἄνευ διακοπῆς πολλαχ.

β) 'Εκκινῶ πολλαχ. 2) Κινῶ με δύναμιν, ἐπὶ τῶν κωπῶν Ζάκ.: Βογάρω τὰ κουπιά. 3) 'Ενεργῶ Λεξ. Μ'Εγκυχλ.

βογγαριάζω ἀμάρτ. βογαριάζω Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ οὐσ. *βογγάρα < βόγγος. Διὰ τὴν πιθανότητα τοῦ τύπ. *βογγάρα πβ. φωνάρα < φωνή κττ.

Βογγῶ, ἐπὶ ἀσθενούς.

βογγερὸς ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. 64 Δημητρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βόγγος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερὸς.

1) 'Ο συνοδευόμενος ὑπὸ στεναγμῶν Λεξ. Δημητρ.: Βογγερά ἀναφωνητά. 2) 'Ο παράγων ἤχον ἰσχυρόν, ἡχηρὸς ἐνθ' ἄν.: Βογγερὴ καμπάνα Λεξ. Δημητρ.

βόγγημα τό, γόγγυσμα πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) γόγγυσμα Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) γόντῶσμαν Κύπρ. κούντῶσμαν Κύπρ. βόγγημα πολλαχ. γόγγημα Πελοπν. (Κυνουρ.) γόγγημα Πόντ. (Κοτύωρ.) κόντῶσμαν Κύπρ. γκόγγ'μα Σκόπ. βούγγυμα *Ηπ.

'Εκ τοῦ ρ. βογγῶ, παρ' ὃ καὶ γογγύζω. 'Ο τύπ. γόγγυσμα καὶ παρὰ Σομ.

Στεναγμὸς ἐνθ' ἄν.: Ἄλλος ἤχος δὲν ἀκούγονταν τριγῦρο παρὰ τὸ βόγγημα τῆς θειακούλλας καὶ τὸ ρουχαλητὸ τῆς γάττας Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1, 241. || Ποίημ.

Χωρὶς γόγγυσμα καὶ ἀντάρα, παρὰ ἐκείνη μοναχὴ, ὁποῦ ἐκάναν με τὴν κάρα, με τὰ στήθη 'ς τὰ γκρεμὰ ΔΣολωμ. (ἐκδ. Πολυλ.) 64. Συνών. ἀναστενάγμα, ἀναστεναγμός, βογγημάρα, βογγητεῖο, βογγητό, βόγγος, στεναγμός.

